

Terugblik op zeven jaar Alberta

Hunkeren naar nieuwe 'thuis'

Akkerbouw | Tekst en foto's: **Hendrik Begeman**

In mei 2004 emigreerden Hans en Carolien Wesseling vanuit Dron-
ten naar Vauxhall in het zuiden van de Canadese provincie Alberta.
PlattelandsPost volgde de emigratie en nam in de zomer van 2006
een kijkje hoe ze zich hadden gevestigd. Deze keer vertellen ze hoe
het hen na zeven jaar is vergaan.

De omgeving van Vauxhall in het zuiden van Alberta is een fascinerend gebied met zijn uitgestrekte akkers. Zeker voor akkerbouwers. Niet alleen Alberta, maar heel Canada heeft te maken gehad met een extreem nat en laat voorjaar. Als gevolg hiervan wordt er gezegd dat ongeveer 13 miljoen acre (ruim 5 miljoen hectare) niet is ingezaaid, vooral in de provincies Manitoba en Saskatchewan. Ook in Alberta is niet alles ingezaaid, maar in mindere mate. Akkerbouwer Hans Wesseling heeft alles wel kunnen zaaien.

Eigen beheer

De familie Wesseling woont sinds 2004 in Alberta. Het eerste jaar in Canada verhuurde Wesseling het bedrijf aan de vorige eigenaar. "Dat bood mij de mogelijkheid om te zien hoe een en ander daar in zijn werk ging en om mijn eigen plannen te maken." De grond is een lichte zavel die niet helemaal vrij is van stenen. Wesseling verhuurde twee seizoenen een gedeelte als aardappelland. Hierin hebben wat verschuivingen plaatsgevonden. Met de verhuur van land is hij ge-

stopt en hij heeft nu alle grond zelf in gebruik. Ook de teelt van een halve quarter (32 ha) suikerbieten heeft hij beëindigd. "Het is een mooie teelt die goed is te doen, maar ik had geen mogelijkheden voor uitbreiding. En een halve quarter is te weinig om te investeren in machines, zoals een bietenrooier en vrachtwagen", vertelt de akkerbouwer. De suikerfabriek staat ongeveer 50 kilometer naar het zuiden, in Taber. Anders dan in Nederland wordt op een quarter of een kavel in Alberta één gewas geteeld. Kavels worden niet onderverdeeld in allerlei soorten gewassen. Wesseling heeft nu op zijn vijf quarters een 1 op 5 bouwplan, met drie quarters graan, een quarter zwarte bonen en een met koolzaad (canola). "Het koolzaad is de laatste jaren uit financieel oogpunt een goed gewas", vertelt Wesseling. "Nu heb ik één quarter met graan na graan en het liefst zou ik er nog een quarter bij hebben om de vruchtwisseling te optimaliseren." Maar ook in Canada is land duurder geworden. De prijzen variëren van 500.000 tot 800.000 dollar per quarter, omgerekend 5500 tot 9000 euro per hectare, afhankelijk van de waarde van de wisselkoers.

Tarwe eerst

Tarwe is het gewas wat meestal eerst, rond de tweede helft van april, wordt gezaaid. Wesseling begint met een kunstmestgift en zaait dan de tarwe met een 40 ft (12 meter) zaaimachine. De machine heeft een eigen packerwals die elk zaaigultje aandrukt, zodat het vocht beter blijft behouden. Met deze zaaimachine kan hij een quarter per dag, ongeveer 160 kg/ha, zaaien. De grond wordt op alle meststoffen onderzocht en de stikstof wordt in gedeelde giften gegeven.

Irrigatie en droogland

Al het land ligt onder irrigatie. Dat wil in dit geval zeggen dat er overal een centerpivot staat die het land beregent met water dat via de Bow River en kunstmatige irrigatieka-

De graanopslag is aanzienlijke uitgebreid. De Kenworth-truck vervoert de producten.

Het gezin Wesseling met van links naar rechts: Hans, Denise (4), Mitchel (6) en Carolien met Zoë (1½) op de arm.

nalen is aangevoerd uit de Rocky Mountains. Vanwege de lange koude winter kwam de aanvoer van smeltwater enkele weken later op gang dan normaal. In de meeste jaren geeft Wesseling 200 mm, maar vanwege de natte winter met veel sneeuw en een nat voorjaar kon de akkerbouwer dit seizoen met 100 mm volstaan.

Er zijn ook quarters die niet worden berekend, dat noemt men droogland. Wesseling: "Het grote voordeel van irrigatie is een gegarandeerde opbrengst. Bij veel neerslag hoeven de pivots niet aan, maar in droge periodes ben je er blij mee. Hoe droger het jaar, hoe groter het voordeel van de pivots. Met berekening heb je ook meer mogelijkheden in je gewaskeuze. Zo kun je op droogland nagenoeg geen bonen telen, laat staan suikerbieten of aardappelen. Uiteraard gaat dit wel gepaard met een hogere grondprijs en de zorg voor irrigatie, tijd en kosten. Hoewel me dat tot nu toe erg meevalt. Ik heb zelf geen ervaring met boeren op droogland, maar ik heb wel bewondering hoe collega's soms zulke mooie gewassen kunnen telen zonder irrigatie."

Het huis van de familie Wesseling in Alberta.

Persoonlijke uitdaging

Wesseling geeft aan veel interesse te hebben in boeren op droogland. Hij ziet het als uitdaging om met zo min mogelijk beregenen de beste opbrengst te halen. "In een goed jaar kan ik tot 7500 kilogram per hectare tarwe oogsten." Tarwe en koolzaad worden opgeslagen in eigen bins (silo's). De akkerbouwer heeft zijn opslagcapaciteit aanzienlijk uitgebreid van vier naar zeven silo's met een totale capaciteit van 55.000 bushel, omgerekend een kleine 200 kuub of ongeveer 1500 ton. In deze silo's zit ook beluchting en het graan kan er met een vochtgehalte tot 17 à 18 procent in worden gebracht. Wesseling droogt het dan in tot ongeveer 14 procent.

De afzet van granen loopt via de Wheat-

board. Op dit moment is er een discussie gaande over het bestaansrecht hiervan. "Het grote voordeel is dat het een enorm orgaan is dat een bepalende factor is op de wereldmarkt en voor z'n telers afzet garandeert. De afschaffing van de Wheatboard zou meer vrije handel kunnen geven, waardoor bedrijven als Viterra, Cargill, Pioneer zelf de macht kunnen grijpen om eventuele verwerkingskosten te verhogen voor eigen profit en voor rekening van de teler. Een wellen-nietes-discussie eigenlijk."

Wesseling brengt zijn graan met een eigen vrachtwagencombinatie (bi-train) naar de elevator van Cargill. Het oogsten doet hij zelf met een eigen combine. Dan komt ook Carolien haar vader graag vanuit Nederland over om te helpen.

>>

>>> Hunkeren naar nieuwe 'thuis'

Zwarte bonen

Bij de zwarte bonen is de prijs vaak onderwerp van discussie. Wesseling vergelijkt het met uien. "Ze kunnen ook heel goed opbrengen, maar de afzet is erg afhankelijk van wat er in Noord-Dakota wordt geteeld en dat is vele malen groter dan in Zuid-Alberta." Hier is het meestal een contractteelt voor een soort pool. Als gevolg van de goede maasprijzen door ondermeer de biobrandstoffen, zijn er in Noord-Dakota aanzienlijk minder bonen gezaaid. Daardoor zijn er goede verwachtingen voor de prijs. Bonen en koolzaad worden buiten de Wheatboard om afgezet en daarvoor gelden vrije marktprijzen. De prijzen worden beïnvloed door vraag en aanbod.

Koolzaad wordt net als graan volvelds gezaaid en na de bloei wordt er meestal volop beregend om de peulen te vullen met zaad. Ze worden in het zwad gemaaid, zodra de plant begint af te sterven. "Een indicatie is meestal het moment dat zaadjes beginnen te verkleuren en je ze niet meer kapot kan drukken tussen de vingers", legt Wesseling uit. "De zwaden worden dan vaak met een swathroller gerold achter de zwadmaaier om te voorkomen dat ze wegwaaien. Na ongeveer tien dagen worden ze dan gecombineerd. Het optimale vochtgehalte is acht à negen procent. Het zijn meest Roundup Ready-rassen of Liberty Link wat de onkruidbestrijding vergemakkelijkt."

Bonen worden op ruim 50 cm gezaaid met een precisiezaaimachine. Het streven is om ze voldoende vocht mee te geven, zodat ze de bloeiperiode zonder berekening kunnen overbruggen om mold (schimmel) tegen te

Hans Wesseling legt de bediening van de pivot uit. De wielen worden elektrisch aangedreven. De boom is 400 meter lang en bestrijkt een oppervlakte van ongeveer 60 hectare.

gaan. "Na de bloei worden ze volop geïrrigeerd om de peulen optimaal te vullen." Het streven is dan om ongeveer 2500 lbs/acre (ongeveer 2800 kg/ha) te kunnen oogsten.

Na zeven jaar

De Wesselings hadden aanvankelijk het idee dat het erg droog in Alberta zou zijn, maar ze weten nu dat het er ook goed nat kan zijn. "De extremen in het weer zijn groter dan in Nederland", meent Wesseling. "Als het regent, kan het hard regenen." Wat hen het meest is tegengevallen kunnen ze zo niet zeggen. "Afgelopen winter hebben we veel sneeuw gehad en dat waren we op den duur wel zat. Bovendien zijn de winters hier wel lang."

In de afgelopen zeven jaar is hun vriendenkring uitgebreid, ze hebben een vaste club

waar ze mee gaan kamperen en skiën, meest Nederlanders maar ook Canadezen. Carolien was in Nederland kapster en heeft dat opgepakt in Canada. Nu heeft ze twee vaste dagen in de week dat ze knipt in haar eigen kapsalon aan huis. Daarnaast is ze een massagesalon begonnen.

Geen files

Het positieve van Alberta vindt de familie de vriendelijkheid van de mensen en het ontbreken van files. "Wat we missen, is de gezelligheid en de Hema", zegt Carolien. Ze komen eens in de twee jaar naar Nederland, maar na een dag of tien vinden ze het ook weer mooi geweest en hunkeren ze naar hun nieuwe 'thuis', naar de ruimte van Alberta met zijn grote graanvelden waar Wesseling al jong van droomde. ♦

Een John Deere 8760, een trekker van Canadees caliber.

Terugblik

In het mei-nummer van PlattelandsPost 2004 werd verslag gedaan van het vertrek van Hans en Carolien Wesseling. PlattelandsPost was erbij hoe Hans Bernaards van Agrimove uit Schoonoord met zijn team mensen de zaken in Dronten inpakte en hoe de trekker met kipper in de container werd geladen. Vervolgens nam PlattelandsPost in 2006 een kijkje hoe de familie zich in het zuiden van Alberta had gesetteld. Ze hadden een stap gemaakt van een 30 hectare akkerbouwbedrijf in Nederland naar het tienvoudige, 320 ha, in Alberta, ofwel vijf quarter sections à ongeveer 64 ha. Maar ook de gezinssamenstelling veranderde. Eind 2004 is zoon Mitchel geboren. Inmiddels heeft Mitchel (6) er twee zusjes bij gekregen, Denise (4) en Zoë (1½). Hans en Carolien proberen hun kinderen tweetalig op te voeden, om ze ook goed met hun familie te kunnen laten communiceren. Hans Veenendaal is als hun emigratiebegeleider van het kantoor GMAC (www.canadafarmandranch.com) van Ben van Dijk (tegenwoordig Signature Service Real Estate) een belangrijk steunpunt gebleken. Vooral het eerste jaar vond er regelmatig overleg plaats en werd er informatie ingewonnen. Maar ook na zeven jaar bestaat het contact nog steeds en drinken ze over en weer een bakje koffie met elkaar en praten even bij. "Eigenlijk is de service oneindig", zegt Wesseling.

